

VII TORNEO BALONMANO PRAIA BUEU

Campionato Galego 5 e 6 de Xullo

Categoría Absoluta 12, 13 e 14 de Xullo

Categorías Iniciación e 19, 20 e 21 de Xullo
Promesas

Acampada de balde

www.opatelo.com

ORGANIZA

Deputación
provincial

COLABORA

GADIS

Arturo S. Cidras

Vou achegarles só unhas pinceladas, ao chou, do Bueu que se debe ter en conta sexas ou non veciño deste querido pobo que, segundo Torrente, "Era unha liña branca de casas á beira do mar, e más casñas brancas que rubían polas ladeiras do val... e anos despois, todo segue máis ou menos igual. As casas quizais non sexan todas brancas, quizais pruritos de modernidade estragasesen a sinxeleza antiga e campesiña. Pero, de lonxe, non se nota..."

A súa paisaxe permitenos gozar de lugares onde o monte áinda agocha a maxia dalgunha carballeira e móstranos as fendas por onde baixa auga, muñeira do millo, para alimentar de dozura un mar que cambia a súa faciana convxuntándoa coa cor do ceo. Un mar que nos trae un litoral con louras praias salpicadas nunha costa onde a rocha e o verde enfróntannos á "Banda do mar" que se introduce no océano a través das illas de Ons e todo dentro dun marco cambiante de dourados atardeceres.

Recomendable: Vistas dende Chans, Esculca, ruta dos muíños, ruta pola costa ata Udra, Ons, ...

Dende a más remota antigüidade a Península do Morrazo acolle a pequenos grupos familiares que co tempo acabaron asentándose en outeiros. Os achados arqueolóxicos, tanto na parte continental do municipio como illado de Ons, remóntannos dende o neolítico, época castrexia, romanos, ...

Moitos son os asentamentos que teñen como adscrición cultural o período romano. A maioría prolónganse ata o medievo ou, xa fondamente modificados, ata os nosos días. Destaca Pescadoira, complexo romano recentemente escavado no que podía apreciarse: unha pequena vila romana, forno ou alfar, salgadoiro, ..., pedras de prensado, muíños de man, moedas, ... e centos e centos de fragmentos de cerámicas, cristais, etc. Onde algunas destas pezas amosan a singularidade de ser únicas no *finis terrae* peninsular: coitelo con mango, tapón cerámico con rosca, ... (Depositados no Museo Massó).

Relevante é outro alfar anteriormente atopado nunha zona próxima, seguramente pertencente ao mesmo complexo. Nel había ánforas e tellas de distintas tipoloxías, algunha delas que poderíamos chamalas "tipo Bueu". (As pezas atópanse no Museo P. de Pontevedra).

Dos séculos inmediatos á época romana temos referencias previsigóticas nun achado de relevancia como é unha fibela áurea do s. V atopada no lugar de Pescadoira. Esta xoia estaba entre as lousas de perpiáño e nichos dun pequeno cemiterio suevo...

Recomendable: Pezas (machados, lascas, ...) depositadas no Museo Massó, petróglifos (os tres de Ons, Punta Escandiña en Beluso,...), mámoas (Castiñeiras, Rapadoiro, Paralaia, Chan de Cela...), castros (Mte. Castro e Udra en Beluso, Castrillón, Ons,...), Calzada romana ou verea de Meiro, Estelas e Aras romanas (Sabarigo e Meiro) e fibela que están no Museo P. de Pontevedra, Pescadoira, Ons (Factoría Salgadoira e mosaico), ...

Salón para celebraciones y eventos

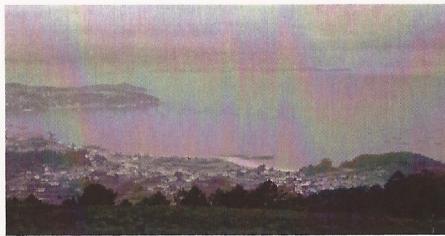
Mª Carmen Ferradas

Xoan Carballeira, 3 Entrada Peatonal Masso
36930 BUEU - Pontevedra

Restaurante
PESCADOR

986 324 269

No medievo entramos coa presenza de eremitas polos montes de Ermelo e máis tarde co seu agrupamento nun pequeno cenobio cunha pequena igrexa románica. Nos extremos da parede testeira da igrexa hai unhas inscricións conmemorativas da restauración (1104) da igrexa ordenada polo bispo Xelmirez. O profesor Romaní cualifica estas inscricións "Gelmiranas" como "unha peza de altísimo valor histórico para Galicia [...] ser a única inscrición epigráfica que, aludindo a Diego Gelmírez expresamente, conta cunha completa datación". A finais do s. XV Ermelo pasa a ser priorado dependente do mosteiro de S. Xoán de Poio para, co paso do tempo quedar abandonado, e desaparecer.

Entre tanto e ao ir espallándose pequenos núcleos de poboación, fundamentalmente agrícolas, foron aparecendo próximos a estes igrexas como as románicas de Cela (anterior a 1187), de S. Martiño de Bueu (antes do 1227) e a antiga de Beluso. Estas dúas últimas foron refeitas e fortemente modificadas pasados uns séculos.

Mais non será ata finais do s. XIII onde a nosa contorna véxase reflectido na literatura con referencias directas como nas "Cantigas de amigo" de Johán de Cangas a S Mamede e ata poderíamos contar, entre nós, coa figura de Macías o Namorado. En canto á arqueoloxía civil aparece aos inicios do s. XV o Pazo do Casal (ou "dos Picos"). Pero non será ata mediados do s. XVII cando, con Fernando de la Rúa abade de S. Martiño, alcance unha grande esplendor en Bueu coa fundación do Pazo de Sta Cruz. Este mesmo abade mandou construír a, Capela de Sta Ifixenia e a antiga capela dos Stos Reis hoxe desaparecida e posteriormente, baixo a mesma advocación levantouse (1953) outra deseñada polo pintor Urbano Lugrís.

Recomendable: Ruta dos Abades polas igrexas e capelas e Ruta dos pazos

Aínda que o espazo é limitado e xa teño que rematar quedando no aire moitas e variadas cuestións non o farei sen facer referencia ao motor da nosa economía ao longo dous últimos séculos: A Pesca e a súa industria.

É finais do s. XVIII cando xorde o inicio do que chegaría a ser unha próspera industria ao longo de moitos anos. Refírome á instalación en Beluso da primeira compañía salgadora que formaba parte dun primeiro intento de repartir por toda a costa galega "Factorías pesqueiras" (Gerónimo Hijosa e Pedro Marich-1786). Esta industria medrou sobre todo no século que vai dende mediados do XIX ata mediado do XX nos que compartiron espazo máis de 25 salgadoiros e varias conserveiras. Todo isto ocorre xa sendo Bueu concello (1836) no que se inclúan ás parroquias de O Hío e Aldán (segregadas no 1873) e ao que se lle engadiu a adscrición das illas Ons e Onza (1844).

Recomendable: Salgadoiro de Mourisca. Museo Massó. Lonxa e peirao. Visita a Ons

O certo é que nos atopamos co Bueu actual ... ese Bueu que cada ano mudou con estilos que apenas o identifican... un Bueu onde a sinal fabril dou paso a "outras cousas"... Nin mellor nin peor. É outro Bueu que nos ten que facer ensoñar e engaiolar cando miramos cara o mar e o seu horizonte... cando tratamos cás súas xentes... ou cando coñecemos e respectamos o seu pasado.

Arturo S. Cidrás

<p>Regalía Bijoutería Complementos Y Regalo Edificio Vizanti, 5 - Tlf: 986 320 107 986 320 - BUEU - Pontevedra</p>	<p>PANADERÍA · PASTELERÍA amader</p>	<p>o Farol 1983 Cervecería Pizzería Av/ Montero Ríos, 207 Bueu Tel: (0034)986 321921</p>
---	---	---